

Előszó a „tizedik számhoz”

Amikor 1993 őszén a Levéltáros Hallgatók Egyesülete és a Szentpétery Imre Tudományos Diákkör nagy igyekezettel azon fáradozott, hogy létrehozzanak egy folyóiratot (a *Fonst*) a fiatal történészek (forrás)publikációi számára, a szkeptikusok azzal „biztatták” a szervezőket, hogy előbb-utóbb úgyis elfogy a lendület, a pénz, de azért csak szervezgessejen nyugodtan. Az alapítók viszont bizonyítani akarták, hogy nem szalmaláng ötletekért dolgoznak, és tudták — tudják —, hogy célkitűzéseik megvalósításával kiadványuk hézagpótló szerepet tölthet be a magyarországi történettudományi folyóiratok között.

Azóta eltelt — a periodikumok életében kritikus időszaknak tekintett — három mozgalmas év. Több sikertelen pénzszerzési kísérlet és szerkesztési nehézségek a mérleg egyik serpenyőjében, kilenc szám, negyedszáz szerző, 41 hosszabb tanulmány vagy rövidebb közlemény a másikban. Hisszük, hogy a mérleg nyelve az utóbbi javára billen, és ezt igazolja a Fons megrendelőinek folyamatosan növekvő tábora is.

A lehetőségeink kiszélesedésével lassan körvonalazódni látszott, hogy kifulladásunk még messze van, tart még a kezdeti igyekezet, sőt az egyre színvonalasabb megjelenésre törekszünk. A tizedik, jubileumi számot éppen ezért kicsit ünneplősrre terveztük. Felkértük több korábbi szerzőnket, hogy dolgozatukkal tiszteljék meg az ünnepi számot, mellyel a Fons negyedik évfolyamát indítjuk meg. Az alkalomra annyi kézirat gyűlt össze, hogy nehezen tudtuk eldönteni, kik és milyen szempontok alapján kerüljenek be vagy maradjanak ki e számból. Végül a legjobbnak tűnő megoldást választottunk: a tanulmányokat és cikkeket az ez évi első két számban tesszük közzé úgy, hogy régi szerzőgárdánk munkái közé beillesztettük néhány új „munkatársunk” dolgozatát is. A most megjelenő két füzet a megszokott jelölés (1997. évi 1. és 2. szám) mellett további jelzőt kapott, „Tizedik szám” lett, utalva arra, hogy mindkettő a Fons jubileumára készült.

Az elmúlt három év alatt az adódó nehézségeket nem egyedül saját erőnkől kellett megoldanunk. Az egyik legfontosabb segítség az anyagi eszközök biztosítása volt: előbb a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium*, az *ELTE BTK Hallgatói Önkormányzata*, valamint a *Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány* nyújtott eseti támogatást. Később megtaláltuk már-már örökös pártfogónkat, a *Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Szakkollégiumát*; állandóan megújított támogatásukat egyben szakmai értékelésnek is tekintjük. Az elmúlt évben a *Soros Alapítvány* is jelentősen hozzájárult a Fons kiadási körülményeinek javításához, bízunk benne, hogy ez a továbbiakban sem lesz másképp. Külön köszönet illeti azokat a

megyei levéltárakat és más kisebb intézményeket, melyek esetenként maguk is anyagi gondokkal küzdenek, mégis eljuttatták hozzánk néha nem is csekély támogatásukat. Ugyancsak hálásak vagyunk a magánszemélyek befizetéseinek is.

A további munkára ösztönzött bennünket a Fonshoz hozzájutó intézmények köszönő- és köszöntőlevele, biztató soraik nélkül talán valóban megtört volna lendületünk. Szívvel hisszük, hogy az ő erkölcsi támogatásuk is hozzájárult ahhoz, hogy most ezzel az ünnepi számmal köszönhetjük meg a nekünk nyújtott bizalmat.

Végül — de egyáltalán nem utolsósorban — köszönet illeti a *Budapest Főváros Levéltára* vezetőségét és a levéltár nyomdájának közösségét (Pesti Mártát, Demeter Györgyit, Bíró Andreát, Horváth Györgyöt), akik lehetővé tették és teszik, hogy a Fons minél kedvezőbb körülmények között készüljön el, mindannyiunk örömére.

Az első évfolyamnak még minden száma tartalmazott előszót vagy bevezetőt. Talán azért, mert kicsit tartottunk attól, lesz-e következő, és így próbáltuk önmagunkat biztatni a továbbhaladásra. Amint meggyökerezni láttuk a Fonst, elmaradtak a beköszöntők; a mostani jubileumi szám(pár) viszont egy kicsit összegzés is — és bevezető a jövődőhöz. Szeretnénk, ha a tizedik évfolyam megjelenésekor ismét előszót kellene írunk.

A Szerkesztőség